

Kramér huso w Chr. F. Prajssé Bosztowské Noviny.

Roku 1790.

Nro. 2.

Druhý roční beh.

W Sobotu dne 9 Ledna.

Báleční Prjběhové. Dworská Správa, List první.

Poniewadž nyní na Charwátských hranicích snesytedlněgssí powěří gest, Obrsst Bajalič od Swinštého tmu (Regimentu) w nepřátelském lese tak řečeném Alatissa až k řece Bladusně před Berštinj dal zásek yprawowati. Dne 21 prosynece okázal se zástup nepřátele 300 mužů sylný před řekou Hlinau, kterých, jak se naoko spatřovalo, nebyl giny vmyst než na Swinicy autok včinili. Z té příčiny Pan Obrsst Bajalič hned všecko w porádku vvedl, a proti nepřátelům nálezitě se zachyz stal.

Mezz tím nepřátelé dali se wpravo strž les a hlubokou cestu k Banáljněm hranicem, kdež leží Česňák a Buzadňák. Aby se tedy gegich vmyst doskonale wysetriti mohl, Pan Obrsst wysnal sítkowatele (neb feldwebla) Stojana Bandu s gisťm počtem lidu, a poručil gemu, by se stále při boku nepřátele držel. Okolo půl třetí hodiny zpoledne nás sítkowatel Stojan wrazyl na nepřátelsky zástup, který giz byl řeku Hlinu přessel, a hned na nás lid autok včinil. Ač syce Turcy nad nasse čtver násob sylnegssi byli, předce nássi stáli gini na odpory, a bránili se zmužile tak dlanho,

dlaňho, až gím wálečný lid z Radušic nowce Berda, z Paunovič a z gímých blízkých míst gím na pomoc přitáhl, a Turky k autéku přinutil.

Při tomto přiběhu na nássi straně i prostý muž přissel k zabítí; gím prozstý muž gednau ranau, a ostrostřelec syn gmenowaného říkowatele Stojana desýti ranami byl poraněn. Z Turků 7 mužů bylo zabito, a mnohem výše poraněno.

Říkowatel Stojan Banda, který se jak při předešlé tak y gíz při nyněgssí Turecké wojné wždy vdatně a gázkožto dokonalý muž chowal, v Pana Obrssta dossel veliké pochvaly. Y při tomto přiběhu strze geho vdatnost, ač nepřátele nad něho w počtu daleko sylnegssi byli, negen syn geho, který 10 ran dostal, a gíz w nepřátelekých rukau pozůstával, zachráněn byl, ale také celé nasse komando geho pomoci říkastně neprátele pěmohlo.

Mezy tím časem Obrsst Bajalič předce nevstále dal záseky zprawovati, a aby dělnjci tím bezpečnegssi byli, přidal lidu k gich ostříhánj pod zpráwau prvnjho žástupníka Sertyče, druhého žástupníka Michaloviče a Praporečníka Malinara. Dne 23 prosince přissli opér Turcy, několik set w počtu, z Četjna, Blazdusse a Podwizdu, čtice nassim dělnjekum prácy překazyti. Oni pustili na nasse stráže autoč, a doráželi velmi mocně; když ale spatřili, že nássi gím vdatně na odpor stojí, a že gím nássi ostrostřelec gíz několik mužů zastrélili, na rychlost pustili od autoku, a bez toho neymensšího pořízenj na své hrady se vrátili.

Téhož dne gím nepřáteleký žástup z Četjna a z Strohlice přitáhl k nássim strážem v Čartowaku a Berstine, mage vmysl ty stráže zágnauti. Vla to stěstí Turkы přissli záhy k prozrazenj; protóž stal se pokřik, a Seressanové na rychlost přiběhli z Furyánu, y Turkы přes Bornu zahnali.

Dne 24 prosince we 2 hodiny odpoledne opět nepřáteleký žástup 400 mužů sylný pokusyl se na stráž v Swinice. Oni přitáhli podlé řeky Bladušnice mezy Tureckým Dermeliwem a lesem Alatuzzau k řece Hliné, y počali také gíz přes tauž řeku na nássi stranu běstti. Ale nássi zwédéwosse o tom včinili pokřik, vystřelenjm z kusu, a w tu chwjli sessli se Seressanové, pěsji drábové a ostrostřelci, nad kterýmiz zpráwu měli Setník Wastweč a Setník Pencynger.

Trwala tu říkawátka za celau hodinu, nebo nássi nepřátel níkterak přes řeku pustiti nechtěli. Mezy tím přitáhlo gímých 150 gíznyh Turků, který prvé w lese Alatussi včrtj zůstali. Pozněvadž ale y nássim kus přivezen byl, který proti Turecké gízdě welimi dobře poslaužil, a poněvadž také tím časem ostatní nás begowny lid odewossal na pomoc přibjhal, tak neywětssí djl nepřátel dal se na vtíkání. Ostatní Turcy widauce, že w té straně níčeho vyřiditi nemohau, obrátili se tam, kdež řeka Hliná neymělcegssi gest, a chtěli nassemu lidu na záda připadnauti. Skrz toto předsevzetí oninno Turcy, genž prvé byli vtíkli, nabily nové sýly a zmujzlosti, a wrátiwosse se opět nazpátek, s hrozným křikem k řece Hliné se hrnuli. Nássi velmi zmujzile stáli gím na odpor,

aniž se dali gich kříkem předěsyti, y tazé
ké gač z kusu, tak y z ručnic pálili do
nich takovým aučinkem, že oni posléz
všickni dohromady na autěk se dátí pří-
nučení byli.

Při tomto přjbehu opět 8 Turků
na místě ležeti zůstalo, a mnoho se gich
w řece Šline vtopilo. Bram těchto razé
ké Turcy mnoho zbitých y poraněných
sebou prý odvlojkli. Na nassi straně ani
gediný muž nepríssel k aurazu.

Obrssi Bajalic wesserého lidu
srđnatost schwaluge, zwlásst ale a ze-
gmena od něho schwáleni byli Sernjcy
Wastweč a Pencynger, druhý žástrupník
Bučimic a délostřelec Swoboda.

SAUEROMNÉ WOGENSKÉ ZPRÁWY.

Dle Gráckých, tak nazvaných, Ses-
dlyckých Nowin, Turecká pevnost Orso-
wa má (prý) býtí w posledním tažení.
Nás Pan Dopisowatel nečinj o tom doz-
sawad žádné zmínky, a gmenowané Gráz-
cké Nowiny giz několikrát Čtenáře oklas-
maly.

Gisté psaní z Jasy w Moldawě daz-
né na den 15 minuleho měsycce prosynce
toto nám neydůležitějšího w známost
vwádj. "Gá zde sedjm w swatém po-
kogi, a náměm teď právě neypočítnej-
ší čas, žebych wám mnoho a obšerněgi
psati mohl; než co psati z Staré wécy
obnowowati způsobiloby wám testnost,
a nowého, gesso se wálky tčne, není
naprosto nic. Mezzy tím abych předce
cohoto psaní bez gačes zpráwy neproz-
pustil, tedy wézte, že zde, gačž o tom
prwé psáno, velmi mnoho o pokogi se
mluwí, a dílem také giz k tomu směru-
ge, že Turecký dwůr, vwážege swé pře-

deslé ztráty, a mage před očima patr-
ny důvod, že gestě mnoho horších wéz-
ců k obáwanj gest, k narownánj a za-
vřenj pokoge swau mysl naklonil. Abych
toto mé domnění na gačems gruntu za-
ložil, tedy měgte wseho ruto plnau
zpráwu: Před několika dni přigel sem
do Jasy Rais z Effendy, t. g. Turecký
neyvyšší Banclj z Konstantynopole, ma-
ge při sobě komonstwa 60 osob, a pro
zachránění swé osoby 100 Bozáků. Ge-
ho cesta byla přes Ismailow. Wyšlání
tak znamenité osoby od Tureckého dwora
nedává nám nic giného na srozuměnau,
než že nevyšší Sultan pokoge welice
žádosti w býti musý. Gacýby wssak član-
kowé pro budauj narownánj a zaře-
ní pokoge naroveni býti mohli, aneb
zdali Turecký dwůr wsecky članky při-
gme, genž mu, swsem na geho vgmu,
předloženi budau, o tom wsem dosawad
žádny newj. Gisto ale předce gest, že
tu w Jasy aspoň předběžné strany pokoz-
ge gedenano bude; za kterauž přjčinam
také se zde Knížata Potemkyn a Repnijn
každého okamžení očekáwagj. "

Této podotknuté zpráwy zdá se list
z Rakaus psaný na den 29 prosynce poz-
twrzowati, w kterémž se prawí: "Po-
dle mnohých okolostigienosti sandine, že
blízko nás pokog gest; nebo tak slyssime,
že Turecký dwůr swé splnomocněné Poz-
sly do Jasy wyslal, podlé kterýchž před-
nássi, aby se gemu člankowé pro budau-
j narownánj ponawrhli. Také se y to
gistorne wj, že swobodný Pán Thugut,
o kterémž powést sła, že do Bukarestu
gede tau přjčinam, aby we Walassjich wssze-
cko w nálezity rád na způsob ginch Raz-
kauských zemí vvedl, ne do Bukarestu,

nybrž přes Lwów pěšim do Jasny gede, tak aby, gakožto splnomocněný od našeho císařského dvora, budaučímu nařízenánj přijomen byti mohl. Tak ostatně vjme, toto nařízenánj mezi císařským kostým, císařským Rakouským a Tureckým dvorem stane se bezvýsleho zprostředkování ginyh dvorů; tak to přednostě kníže Potemkyn, a pak teprv, když Simlauwa zařízena a podepsána bude, dvorové, francouzský, Anglický a Prusky za rukougnj té Simlauwy byti mazgj.

3 Lwowa (Lemberk) se píše na den 23 prosince, že se do Halicye přizáčkou toho roku gedenáct patalionů pěchoty a tří tmové (regimenty) gízdy očekávají, a gak Slysserij nad tímto císařským wojskem vrchní zprávu powede Pán General Alwinči. Nejvíj gízorně dosavad žádný, co to za příčinu, že nás vločnář 25 tisíc, a snad potom gessré wětší počet válečného lidu do Halicye položiti chce. Od téhoto tmu táhne lid do Halicye, Arcyknížete Ferdynanda, Antonjna Esterházy, Dewins, Dulay, Karačay, Hadik, Císařowa lehká gízda a Waldekovský. Tento lid má (prý) gíz také sebau kusy mít, a v dámosci, Stanislavě, Brodech a Tarnopoli známenité sypje se zakládagj.

3 Rakaus se píše na den 2 toho měsíce: Negen svobodný Pán Thugut, ale také Ruský Pán hrabě Bulgakov a svobodný Pán Herbert pogedau do Jasny, kdežto vloženém gedenánj strany pokoge přijomni budau. Věc gest velmi divná, že všecky zpráwy, kteréž zde onde slyssíme, napočád o pokogi vyprawují; a obrácimeli se na druhau

stranu, hned opět vidíme, že se tak gáko předesslymi dvěma lety všecko k wojsné chystá; tak nedávno dworské wojskenné radě nevyšší poručení přislo, by do dne 15 března třikrát sto tisíc lidu do pole připraveno bylo.

Také podlé listu psaného na den 17 prosince z Staré Hradissky porozumíme, že mezi tamními Turky dosavad proti násim nepřátelstvo trvá, nebo tak se píše: Podlé násich vyzvadací doměděli sme se, že Baňalučtí Turci v mysl magj ecly Berbjský krag vyzdrancovati, všecky vesnice wypáliti, a také na Berbje autoč včiniti. Dle této zpráwy náši v tu chvíli sevší se proti nepřátelům zachystali. — W témž listu gessré se gina přihoda podotýká, kteráž nám zřetelně namíta, že násí gessré tímto pozdním časem na Baňalučku, aneb kamsy gínam nějaký vnyští mít mít musegj, nebo v témž listu se praví, že do Sarajewa, kteréž gest hlavní město v Bosny, ze Zwornjka množstvím Tureckých celedj vteklo, a také z Baňalučky Turci své neylepší mohowitosti do Trávnjka odvážegj.

(Týž list z Staré Hradissky vypravuje, že dne 13 prosince gáks hazz rambassa, gímenem Pán Lukášanin, z kterého všickni obywatele po Bosnyských hranicích strach a hrůzu měli, byl přiváben do tenat a chycen. Setně Seč zprávu wedaučý při tomto kordoznu odgal mu zbraň, a sylnau stráži poslal geg do Okučan k Generálmajorovi Kwosdanowicowi, odkudž k lepšímu opatření do Osyska provázen byl. Tento známý nákerňsk aneb lupič ve mnohých místech požádal peněz na místě